DOI: https://doi.org/10.35774/econa2025.01.508 **JEL classification: D22, G32, M21, L21, E32**
UDC: 658.5: 620.9+622

Ліліана ГОРАЛЬ
доктор економічних наук,
професор,
професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна
E-mail: liliana.goral@gmail.com
ORCID iD: 0000-0001-6066-5619

Андрій КОРНІЄНКО
аспірант,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна
E-mail: kugr2014@gmail.com
ORCID iD: 0009-0001-4735-2703

Олег ХОМ'ЯК
аспірант,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Україна
E-mail: oleg.ivf.ua@gmail.com
ORCID iD: 0009-0007-2875-871X

Людмила ВОЙТКІВ
кандидат економічних наук,
доцент,
доцент кафедри прикладної економіки,
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Україна
E-mail: voitkivlyud@gmail.com
ORCID iD: 0000-0003-4877-1333

Володимир ШМІДТ
аспірант,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Україна
E-mail: volodymyrshmidt@gmail.com
ORCID iD: 0009-0007-9053-6878

СЕНСИБІЛІЗАЦІЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Анотація

Здійснено аналіз сучасних наукових розвідок з проблем кризових умов в економіці для систематизації ключових аспектів та формування рекомендацій щодо зменшення негативних наслідків існуючих криз. Наведено актуальну характеристику сучасних криз, таких як інфраструктурна, фінансова, кадрова, соціальна. Підкреслено, що кризові умови є значним викликом для економіки, але також стимулом

© Ліліана Гораль, Андрій Корнієнко, Олег Хом'як, Людмила Войтків, Володимир Шмідт, 2025

Отримано: 10.02.2025 р. **Рекомендовано до друку:** 04.03.2025 р. **Опубліковано:** 26.03.2025 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Гораль Л., Корнієнко А., Хом'як О., Войтків Л., Шмідт В. Сенсибілізація збалансованого потенціалу підприємства в кризових умовах. *Економічний аналіз.* 2025. Том 35. № 1. С. 508-516. DOI: https://doi.org/10.35774/econa2025.01.508

для впровадження інновацій, оптимізації управління та розвитку нових стратегій. Для створення логічного взаємозв'язку пари кризи – збалансований потенціал, наведено складові потенціалу енергетичного та нафтогазового підприємства з акцентом на їх елементах. Імпульси (стимули) до розвитку потенціалу підприємства викликають певну реакцію окремих складових, які є чутливими до різноманітних зовнішніх і внутрішніх подразників. Досліджено етимологію поняття «сенсибілізація», як процесу підвищення чутливості підприємства до певного стимулу. Виокремлено чинники (стимулятори і дестимулятори), що викликають чутливість економічних систем у енергетиці та нафтогазовому секторі. Наголошено, що оцінити рівень сенсибілізації до змін можна скориставшись традиційними методами оцінки стійкості підприємства, зокрема фінансовим аналізом та аналізом ризиків. Сформовано перелік основних аспектів аналізу ризиків для енергетичних і нафтогазових підприємств.

Ключові слова: стійкість; підприємство; криза; система; потенціал; стратегія; збалансований потенціал.

Вступ

Україна, впроваджуючи реформи, залучаючи міжнародну допомогу та інвестуючи в ключові галузі, десятки років поспіль працює над зменшенням актуальних для свого часу криз. На сучасному етапі економіка України стикається з кількома видами криз, які мають значний вплив на її розвиток, серед яких енергетична, фінансова, кадрова, інфраструктурна та соціальна. Розглядаючи кожну з них зокрема, можна виділити детермінанти, що мали найбільший вплив на їх появу.

У сучасних кризових умовах все більшої актуальності набуває вивчення однієї з основних прикладних проблем в економіці країни, а саме дослідження джерел виникнення та пошук шляхів подолання кризових явищ і зменшення масштабів їх наслідків. Прояви кризи в конкурентних економічних системах стають довготривалими, важкопередбачуваними і, як правило, загальносистемними за масштабами охоплення [1]. Використовуючи кращі практики бенчмаркінгу, держава змушена проводити активну антикризову політику.

Сучасні наукові розвідки з проблем кризових умов в економіці намагаються систематизувати ключові аспекти та сформувати перелік рекомендацій для зменшення негативних наслідків існуючих криз (табл. 1).

Всі автори сходяться на тому, що основними причинами кризових умов є структурні дисбаланси в економіці (зокрема, диспропорції між галузями та регіонами та нестабільність фінансових систем та недоліки управління); зовнішні шоки (серед яких глобальні економічні та політичні кризи, природні катастрофи чи пандемії, війни) та недостатня адаптація до змін (відсутність гнучкості в стратегіях управління; залежність від зовнішніх ринків або технологій). При цьому відсутній зв'язок криз з потенціалом підприємства, що потребує окремого розгляду.

Мета статті

Мета дослідження полягає у пошуку шляхів сенсибілізації збалансованого потенціалу підприємства в кризових умовах та подальших рекомендаціях щодо стратегічного управління підприємствами енергетики.

Основні результати дослідження

Початок енергетичної кризи припадає на далекі двотисячні, коли росія займалася газовим шантажем і зменшила постачання природного газу в Україну. Зараз енергетична інфраструктура зазнала значних руйнувань внаслідок ворожих атак на її об'єкти. Однак, незважаючи на активну фазу війни, Україна активно інвестує в заходи з енергозаощадження та в інноваційні (альтернативні) джерела енергії, щоб зменшити енергозалежність та підвищити енергоефективність. Сповільнення економічного зростання та технологічного розвитку пов'язане також із значними руйнуваннями інфраструктури, включаючи транспортну та промислову, що викликало інфраструктурну кризу та створило додаткові виклики для відновлення економіки.

Таблиця 1. Узагальнення огляду наукових праць українських вчених за спільною ознакою «кризові умови»

Вчені	Основна тема	Ключові аспекти	Рекомендації
Владика Ю. [1]	причини виникнення криз, класифікація та наслідки для економіки	структурні дисбаланси, зовнішні шоки, вплив на ВВП, безробіття, інфляцію	антикризове регулювання, підтримка бізнесу, стимулювання інвестицій
Кацицка Г., Намлієв Є. [2]	дестабілізаційні процеси, спричинені кризами, та способи їх подолання	етапи розвитку кризи, методи прогнозування, антикризові стратегії	системи моніторингу, ризик-менеджмент
Петрук І. [3]	вплив криз на різні типи економічних систем та їх адаптація до викликів	циклічність розвитку, антикризове управління	адаптивне управління, диверсифікація доходів
Собкевич О., Шевченко А., Русан В. та ін. [4]	пріоритетні напрями антикризового управління в реальному секторі економіки	стратегії підтримки підприємств, зменшення дестабілізації	інвестиції в інновації, державна підтримка
Воронова О., Марущак С., Пугачов М. [5]	історичний аналіз фінансових економічних криз та їх вплив на сучасну економіку	причини криз, уроки для сучасності, ключові макроекономічні індикатори економічних криз	використання історичного досвіду для прогнозування
Савченко М., Лозінський А. [6]	аналіз впливу глобальних економічних криз на українську економіку	вплив глобалізаційних економічних криз на перехід до циркулярної моделі економіки, залежність від зовнішніх ринків, адаптація до змін	зменшення залежності від імпорту, розвиток внутрішнього ринку
Кацицка Г., Осипов Д. [7]	вплив криз на підприємницький сектор та способи їх подолання	зовнішні та внутрішні чинники кризових явищ, фінансові ризики, банкрутство, реструктуризація	диверсифікація діяльності, підтримка малого бізнесу
Пилипенко О., Кравченко О. [8]	як кризи можуть стимулювати інновації та розвиток	критичний аналіз класифікацій криз; використання криз як можливості для змін	інвестиції в нові технології, підтримка стартапів
Якубенко Ю., Сірко А. [9]	вплив криз на соціально-економічну стабільність.	детальна класифікація існуючих криз за їх походженням та протіканням; негативні наслідки кризових явищ; зростання безробіття, зниження доходів населення	програма антикризових заходів; заходи з відновлення кредитно-грошової системи України; відновлення державного регулювання процесу ціноутворення
Загірняк Д., Данилко В., Іщенко С., Лига Д. [10]	алгоритм діагностики стратегічної та економічної стійкості в умовах глобалізації економіки як антикризовий інструмент	етапи формування стратегії забезпечення стійкості, сучасні проблеми промислових підприємств в умовах глобалізації	роль та місце антикризових заходів у загальній системі управління; антикризові маркетингова, інноваційна та інвестиційна політика

Трудова і внутрішньо- та зовнішньотериторіальна міграція, мобілізація до лав Збройних Сил України, гендерні перекоси, відставання освіти від потреб ринку праці – стали чинниками, які обмежили можливості для розвитку бізнесу та уповільнили економічне зростання, так як виник дефіцит кваліфікованих працівників, що призвело до кадрової кризи в національній економіці. Корелюється з кадровою кризою і соціальна – зростання рівня безробіття, зниження доходів, втрата довіри населення до існуючих державних інституцій впливають на соціальну стабільність.

Фінансова криза характеризується падінням ВВП, зростанням інфляції та дефіцитом бюджету, що є ключовими проблемами фінансового сектору, і також пояснюється війною, скороченням виробництва, відсутністю достатніх інвестицій та зниження попиту на український експорт.

Кризові умови є значним викликом для економіки, але також стимулом для впровадження інновацій, оптимізації управління та розвитку нових стратегій. Антикризове управління повинно бути адаптивним, швидко реагувати на зміни та використовувати історичний досвід для прогнозування майбутніх криз.

Управління потенціалом енергетичного підприємства потребує окремих акцентів, зокрема на його структурі та її збалансованості. В табл. 2 наведено складові потенціалу енергетичного та нафтогазового підприємства з акцентом на їх елементах.

Досягнення стабільного функціонування та довгострокового успіху підприємства можливе при гармонійному розвитку усіх складових потенціалу, що досягається завдяки концепції збалансованого потенціалу. Досягнення балансу у застосуванні ресурсів, інноваційного розвитку, екологічної стійкості, соціальної відповідальності, економічної ефективності та стратегічного управління та імплементації його в стратегію розвитку дозволить підприємству найбільш ефективно долати кризи.

Таблиця 2. Структура потенціалу підприємств енергетичного сектору економіки

Складова потенціалу	Енергетичне підприємство	Нафтогазове підприємство
Виробничий потенціал	Генераційні потужності (генератори, трансформатори, мережі передачі, станції для зберігання енергії)	Обладнання для буріння, платформи для видобутку, трубопроводи, резервуари для зберігання
Інноваційний потенціал	Впровадження технологій відновлюваної енергії (сонячні панелі, вітрові турбіни) Розробка систем енергоефективності. Інновації у сфері зберігання енергії (водневі технології).	Технології для видобутку сланцевого газу, зменшення впливу на довкілля
Фінансовий потенціал	Інвестиції у модернізацію та розвиток інфраструктури електростанцій, розвиток відновлюваних джерел енергії. Фінансування екологічних проектів.	Розробка нових родовищ, фінансування екологічних проектів
Кадровий потенціал	Інженери-електрики, технічний персонал, менеджери з досвідом у сфері енергетики	Геологи, інженери з видобутку, екологи, менеджери з міжнародного співробітництва
Маркетинговий потенціал	Аналіз попиту на енергію, розробка тарифних стратегій, просування екологічно чистих джерел енергії	Аналіз ринку нафти і газу, розробка стратегій продажу, співпраця з міжнародними партнерами
Організаційний потенціал	Ефективне управління мережами, координація між виробничими та розподільчими підрозділами. Управління ризиками та кризовими ситуаціями	Логістика транспортування нафти і газу, управління проектами видобутку. Управління ризиками та кризовими ситуаціями
Інформаційний потенціал	Системи моніторингу енергетичних процесів, аналіз даних для оптимізації споживання	Використання геоінформаційних систем для моніторингу родовищ, управління ризиками

Енергетичні підприємства можуть інтегрувати збалансований підхід у свою діяльність шляхом розвитку відновлюваної енергетики (впровадження сонячних і вітрових електростанцій для зменшення залежності від традиційних джерел енергії; використання технологій накопичення енергії, таких як акумулятори, для балансування енергосистеми); застосування процедур енергоефективності (проведення енергетичного аудиту для оптимізації споживання енергоресурсів; впровадження систем управління енергоспоживанням для зниження витрат) та забезпечення екологічної стійкості (зменшення викидів парникових газів через модернізацію обладнання; використання екологічно чистих технологій для виробництва енергії; декарбонізація галузі).

Імпульси (стимули) до розвитку потенціалу підприємства викликають певну реакцію окремих складових, які є чутливими до різноманітних зовнішніх і внутрішніх подразників. Процес підвищення чутливості підприємства до певного стимулу – сенсибілізація. Досліджуючи етимологію даного поняття, знаходимо найбільше згадок про нього в біології, медицині, психології, хімії та фізиці. В економіці підприємства трактуємо сенсибілізацію як підвищення чутливості економічних систем, споживачів чи ринків до певних факторів чи змін. Підприємствам енергетики притаманна сенсибілізація до ризиків (інфляція, валютні коливання чи економічна нестабільність впливають на поведінку інвесторів та підприємств); до екологічних факторів (споживачі та компанії стають більш чутливими до екологічних аспектів, таких як вуглецевий слід продукції чи використання відновлюваних ресурсів) та до тарифної системи (споживачі стають більш обізнаними про послугу постачання енергоресурсу, що впливає на їхні рішення про обсяги покупки чи постачальника).

Чинники (стимуляторами і дестимуляторами), що викликають чутливість економічних систем у енергетиці та нафтогазовому секторі зображені на рис. 1. Тобто, чинниками, на які підприємства реагують позитивно, які формують сенсибілізацію до розвитку є інноваційні технології (зокрема, впровадження відновлюваних джерел енергії (сонячна, вітрова, гідроенергетика), використання технологій накопичення енергії (водневі батареї, акумулятори), автоматизація та цифровізація процесів управління енергосистемами); підтримка держави інноваційного розвитку (субсидії та податкові пільги для підприємств, що впроваджують екологічні технології, регулювання тарифів для стимулювання інвестицій у модернізацію інфраструктури, програми фінансування досліджень у сфері енергетики); попит на енергоносії (зростання потреби в електроенергії через розвиток промисловості та електротранспорту, підвищення попиту на природний газ як екологічно чистіший вид палива); екологічні ініціативи (вимоги щодо зменшення викидів CO_2 стимулюють розвиток чистих технологій, впровадження стандартів ESG (екологічне, соціальне та корпоративне управління) та міжнародне співробітництво (інвестиції від міжнародних фінансових організацій, спільні проекти з розробки нових джерел енергії та запозичення нового досвіду).

Сенсибілізація до занепаду, залежить від економічної нестабільності (коливання цін на нафту та газ, що впливає на прибутковість компаній, інфляція та нестабільність валютного ринку); політичних ризиків (санкції та обмеження на експорт енергоносіїв через порушення якості продукту, зміни в законодавстві, що можуть ускладнити діяльність компаній); екологічні обмеження (посилення вимог до екологічної безпеки, що збільшує витрати на модернізацію, обмеження на використання викопного палива); технологічні бар’єри (висока вартість впровадження нових технологій, складність модернізації старих енергетичних систем), дефіцит ресурсів (вичерпання традиційних запасів нафти та газу, необхідність пошуку альтернативних джерел енергії) та, безсумнівно, воєнні дії, що призводять до знищення виробничих потужностей.

Рис. 1. Схема впливу стимуляторів і дестимуляторів на енергетику та нафтогазовий сектор

Оцінити рівень сенсибілізації до змін можна скориставшись традиційними методами оцінки стійкості підприємства. Так як фінансова стійкість є ключовим показником загальної стабільності підприємства, то можна застосувати фінансовий аналіз шляхом розрахунку таких коефіцієнтів, як ліквідність, платоспроможність, рентабельність, а також аналіз структури капіталу та аналіз ризиків. Для енергетичних та нафтогазових підприємств аналіз ризиків є важливим етапом управління, оскільки ця галузь стикається з численними викликами. Основні аспекти аналізу ризиків для даних підприємств включають:

1. Ідентифікацію ризиків: політичні ризики: зміни в законодавстві, санкції, політична нестабільність; екологічні ризики: витоки нафти, забруднення довкілля; технологічні ризики: збої в роботі обладнання, застарілі технології; економічні ризики: коливання цін на нафту і газ, валютні ризики.

2. Оцінку ризиків: визначення ймовірності настання ризику; оцінка потенційного впливу на діяльність підприємства; використання кількісних методів, таких як аналіз сценаріїв або теорія нечіткої логіки.

3. Ранжування ризиків: визначення пріоритетності ризиків залежно від їхнього впливу та ймовірності; розподіл ризиків на допустимі, критичні та катастрофічні.

4. Розробку стратегій управління ризиками: уникнення ризиків: відмова від діяльності в політично нестабільних регіонах; зниження ризиків: модернізація обладнання, впровадження екологічних стандартів; передача ризиків: страхування або укладання контрактів із фіксованими цінами; прийняття ризиків: якщо їхній вплив є незначним.

5. Моніторинг і контроль: постійний моніторинг ризиків і оцінка ефективності заходів управління; використання сучасних інформаційних систем для аналізу даних.

Підприємства енергетики змушені підходити до аналізу ризиків, використовуючи кількісні та якісні методи, ситуаційний та системний підхід для зменшення коливання системи та забезпечення надійного та безперервного постачання енергетичного ресурсу споживачам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Владика Ю. П. Кризові стани в економіці: причини та наслідки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12, ч. 1. С. 60–63.
2. Кацицка Г., Намлієв Є. Кризові явища як основа виникнення дестабілізаційних процесів в економіці: актуальність теорій та розвиток кризисологічних досліджень. *Київський економічний науковий журнал*. 2023. № 1. С. 103–116. DOI: https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-1-13.
3. Петрук І. П. Роль та значення криз у сучасних економічних системах. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2016. Т. 25. № 1. С. 58–65.
4. Антикризова політика в реальному секторі економіки України: пріоритетні напрями і завдання : аналіт. доп. / [Собкевич О. В., Шевченко А. В., Русан В. М. та ін.] ; за ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2022. 72 с. DOI: https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.07.
5. Воронова О. В., Марущак С. М., Пугачов М. І. Глобальні фінансово-економічні кризи та їх вплив на економіку держав. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-9.
6. Савченко М., Лозінський А. Вплив глобальних економічних криз на стратегії розвитку циркулярно-орієнтованої економіки. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 1 (271). С. 34–43.
7. Кацицка Г., Осипов Д. Антикризове управління в підприємницькому секторі в умовах ринкової економіки: теоретичний аспект. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2023. Вип. 33. С. 161–165. DOI: https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.33.30.
8. Пилипенок О., Кравченко О. Криза як джерело інновацій у виробничо-економічних системах. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій. Серія «Економіка і управління»*. 2022. Вип. 52. URL: https://em.duit.in.ua/index.php/home/article/view/77.
9. Якубенко Ю., Сірко А. Сутність кризових явищ в Україні та напрями їх подолання. *Агросвіт*. 2021. № 24. С. 39-45.

10. Загірняк Д., Данилко В., Іщенко С., Лига Д. Стратегічна стійкість в умовах глобалізації економіки як антикризовий інструмент. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Економічні науки*. 2020. № 3. С. 98–101. DOI: https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.3.102.

REFERENCES

1. Vladyka, Y. P. (2017). Crisis conditions in the economy: Causes and consequences. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, (12, Part 1), 60–63.
2. Katsytska, H., & Namliiev, Ye. (2023). Crisis phenomena as the basis for destabilization processes in the economy: Relevance of theories and development of crisisology research. *Kyiv Economic Scientific Journal*, (1), 103–116. https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-1-13
3. Petruk, I. P. (2016). The role and importance of crises in modern economic systems. *Economic Analysis: Collection of Scientific Papers*, 25(1), 58–65.
4. Sobkevych, O. V., Shevchenko, A. V., Rusan, V. M., et al. (2022). *Anti-crisis policy in the real sector of the Ukrainian economy: Priority directions and tasks* (Y. A. Zhalilo, Ed.). Kyiv: National Institute for Strategic Studies. https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.07
5. Voronova, O. V., Marushchak, S. M., & Puhachov, M. I. (2023). Global financial and economic crises and their impact on the state's economy. *Economy and Society*, (51). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-9
6. Savchenko, M., & Lozinskyi, A. (2024). The impact of global economic crises on the development strategies of a circular-oriented economy. *Actual Problems of Economics*, 1(271), 34–43.
7. Katsytska, H., & Osypov, D. (2023). Anti-crisis management in the entrepreneurial sector under market economy conditions: Theoretical aspect. *Public Administration and Administration in Ukraine*, (33), 161–165. https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.33.30
8. Pylypenok, O., & Kravchenko, O. (2022). Crisis as a source of innovation in production-economic systems. *Collection of Scientific Papers of the State University of Infrastructure and Technologies. Series: Economics and Management*, (52). Retrieved from https://em.duit.in.ua/index.php/home/article/view/77
9. Yakubenko, Y., & Sirko, A. (2021). The essence of crisis phenomena in Ukraine and ways to overcome them. *Agrosvit*, (24), 39–45.
10. Zahirniak, D., Danylko, V., Ishchenko, S., & Lyha, D. (2020). Strategic resilience in conditions of economic globalization as an anti-crisis tool. *Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute". Economic Sciences*, (3), 98–101. https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.3.102

Liliana Horal, Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of Finance, Accounting and Taxation, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine
Andrii Korniienko, PhD Student, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine
Oleh Khomiak, PhD Student, Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Ukraine
Liudmyla Voitkiv, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Applied Economics, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas, Ukraine
Volodymyr Shmidt, PhD Student, Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Ukraine

Sensitization of the balanced potential of an enterprise in crisis conditions

Abstract
The article analyses modern scientific research on the problems of crisis conditions in the economy to systematize key aspects and formulate recommendations for reducing the negative consequences of existing crises. An actual characterization of modern crises, such as infrastructure, financial, personnel, and social, is given. It is emphasized that crisis conditions are a significant challenge for the economy, but also an incentive for innovation, management optimization and development of new strategies. In order to create a logical relationship between the pair of crisis and balanced potential, the article presents the components of the potential of an energy and oil and gas enterprise with an emphasis on their elements. The impulses (incentives) to develop the enterprise's potential cause a certain reaction of its individual components, which are sensitive to various external and internal stimuli. The etymology of the concept of “sensitization” as a process of increasing the sensitivity of an enterprise to a certain stimulus is studied. The factors (stimulants and destimulants) that cause sensitization of economic systems in the energy and oil and gas sectors are allocated. It is emphasized that it is possible to assess the level of sensitization to changes using traditional methods of assessing the sustainability of an enterprise, in particular, financial analysis and risk analysis. A list of the main aspects of risk analysis for energy and oil and gas enterprises is formed.

Keywords: sustainability; enterprise; crisis; system; potential; strategy; balanced potential.

Cite as: Horal, L., Korniienko, A., Khomiak, O., Voitkiv, L., and Shmidt, V. (2025). Sensitization of the balanced potential of an enterprise in crisis conditions. *Economic analysis,* 35 (1), 508-516. DOI: https://doi.org/10.35774/econa2025.01.508